

Saksframlegg

Saksmappe:
2014/268

Saksbehandler:
Camilla Skjerve-Nielsen

Dato: 30.04.2014

Arkivkode:
112

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	05.06.2014
Arbeidsutvalget	02.06.2014
Barne- og ungekomiteen	27.05.2014
Barne- og ungdomsrådet	26.05.2014
Helse- og sosialkomiteen	28.05.2014
Kultur- og nærmiljøkomiteen	28.05.2014
Medbestemmelsesutvalget	03.06.2014
Rådet for funksjonshemmede	27.05.2014
Eldrerådet	26.05.2014

Strategisk plan for Bydel Sagene 2014 - 2016

Bakgrunn for saken:

Forrige strategiske plan for Bydel Sagene var for tidsperioden 2008-11. Denne planen kan lastes ned fra bydelens hjemmeside. Se direkte link under *utrykte vedlegg* nederst i saksframlegget.

Saksframstilling:

Bydelen har siden begynnelsen av 2013 arbeidet med en ny strategisk plan, som skal være gjeldende ut nåværende valgperiode. I dette arbeidet har bydelsadministrasjonen innhentet og analysert et statistikkgrunnlag, som har gitt føringer for utarbeidelsen av planens satsningsområder. Bydelens ansatte og politikere har tatt del i en omfattende prosess for å finne fram til gode mål og strategier som det skal arbeides med i planperioden. Planen skal danne grunnlaget for bydelens ressursbruk, innenfor rammene satt av budsjettet.

Planen består av en visjon og seks hovedmål med tilhørende delmål og strategier. Visjonen er lik som i foregående plan, mens fokusområdene med mål og strategier er av et nytt format. Det er i tillegg utarbeidet fem grunnprinsipper for bydelens arbeid, som skal gjelde for alle ansatte og tjenestesteder. I planens innledning er det en kort oppsummering av bydelens arbeid, samt noe av det statistiske grunnlaget som har blitt innhentet.

Strategisk plan for Bydel Sagene 2014 – 2016 vil være fundamentet for andre planer og det årlige budsjettet. Planen ligger vedlagt.

Forslag til vedtak:

Strategisk plan for Bydel Sagene 2014 – 2016 vedtas.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Strategisk plan for Bydel Sagene 2014-2016

Utrykte vedlegg:

Strategisk plan 2008-11 kan lastes ned her: http://www.bydel-sagene.oslo.kommune.no/fanebasert_innhold/publikasjoner/article258856-47635.html

Strategisk plan

for

Bydel Sagene

-en bydel i endring

2014 - 2016

Strategisk plan

Strategisk plan er et overordnet styringsverktøy for bydelens politikere og administrasjon, som gir føringer for bydelens prioriteringer i årene fremover. Planens fokusområder er utarbeidet etter en omfattende analyse basert på statistiske data, lokalkunnskap og erfaringer fra bydelens tjenester og tiltak. Bydelens politikere og administrasjon har ut i fra dette grunnlaget kommet fram til seks hovedmål, med tilhørende delmål og strategier som det skal arbeides med i planperioden. Målene ligger utenfor bydelens ordinære avdelingsvise inndeling. De danner grunnlaget for bydelens ressursbruk, innenfor rammene satt av budsjettet og omfanget av lovpålagte oppgaver. Planen gjelder fram til 2016, og vil da rulleres i bydelsutvalget som tiltrer etter valget i 2015.

Planen forholder seg til overordnede føringer slik de kommer til uttrykk i sentrale styringsdokumenter for Oslo kommune. Bystyrets vedtatte overordnede mål for Oslo kommune, fastsatt i kommuneplanen, forskrifter, bystyremeldinger og langtidsbudsjettet gir også rammebetingelser for bydelens arbeid og økonomi.

Sagene er en bydel med høy befolkningstetthet og stor sosial spennvidde i befolkningen. Utviklingen fremover forsterker disse to momentene ytterligere; vi blir enda flere innbyggere og forskjellene mellom folk øker. Ønsket er å ta vare på områdetets særpreg, og samtidig utvikle en bydel som gir plass til alle, har respekt for alle, yter omsorg der det trengs og har et tilbud av tjenester som henvender seg til alle beboere.

Bydelen har de siste årene vært Oslos kulturbydel, og har arrangert og lagt til rette for et variert kulturliv for mange aldersgrupper og interesser. I tillegg har bydelen i flere år satset på bærekraft og miljø, og har vunnet prisen «Oslos grønneste bydel» to ganger. Bydelen ønsker fremdeles å fokusere på og styrke arbeidet som Oslos kultur- og miljøbydel, da det er med på å øke befolkningens livskvalitet og tilknytning til nærmiljøet sitt.

Dette danner grunnlaget for bydelens visjon.

VISJON:

EN MANGFOLDIG BYDEL MED OMTANKE FOR ALLE

Bydelens arbeid

Bydelsforvaltningen ledes av bydelsdirektøren, som politisk er underordnet bydelsutvalget i Bydel Sagene og bystyret i Oslo kommune. Administrativt er direktøren underordnet Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester.

Bydelen har ansvaret for følgende oppgaver og tjenester:

- **Omsorg:** sykehjems- og aldershjems plasser, hjemmetjenester, dag- og aktivitetstilbud og seniorsenter.
- **Velferd:** økonomisk sosialhjelp, kommunale boliger, rusomsorg og psykisk helse, kvalifisering og sysselsetting.
- **Helse:** helsestasjon, skolehelsetjeneste, primærhelsetjeneste, medisinsk rehabilitering, fysioterapi og miljørettet helsevern.
- **Barnehager:** drift og utvikling av kommunale barnehager, tildeling av barnehageplasser og godkjenning av private og offentlige barnehager.
- **Ungdomstiltak:** fritidstilbud for barn og unge, samt forebyggende rus og kriminalitetsarbeid.
- **Barnevern**
- **Kultur:** arrangering av kulturtilbud, drift av Sagene samfunnshus og støtte til kultur-, miljø- og frivillighetstiltak.
- **Parkforvaltning:** drift og utvikling av de fleste av bydelens parker og nærmiljøanlegg, samt utleie av offentlige fortau, torg og parker til vareutstilling og servering.
- **Byplanlegging:** vurdering av saker som omhandler eiendomsregulering, friområder, trafikk, miljø mv.

Bydelens arbeid har stor variasjon og favner bredt. Vi har likevel en felles plattform å stå på i dette arbeidet. Følgende er grunnprinsipper som bydelens ansatte enes om, uavhengig av arbeidsted og arbeidsoppgaver.

GRUNNPRINSIPPER FOR BYDELENS ARBEID

- Vi skal fokusere på forebyggende og helsefremmende arbeid
- Vi skal prioritere de som har de største utfordringene
- Vi skal arbeide systematisk med kompetanseheving og innovasjon
- Vi skal samarbeide på tvers – både internt i organisasjonen og eksternt med lokalsamfunnet
- Vi skal tenke framtidsrettet, miljømessig og bærekraftig

Utvikling og demografi

Sagene bydel har de siste ti-femten årene vært i stor endring, og prognosene forteller oss at denne utviklingen vil fortsette i årene fremover. Områder som tidligere besto av industrivirksomhet har blitt og fortsetter å bli endret. Her blir det hovedsakelig bygget boliger, samt offentlige og private tjenester som skoler og barnehager. Vi får noe ny handels- og næringsvirksomhet, i tillegg til infrastruktur som veier og kollektivtransport. De neste årene vil vi se en spesielt stor utvikling i Sandakerområdet, som inkluderer nedre del av Nydalen, Storo, Lillo og Nordre Åsen. Siden 2001 har det blitt bygget rundt 5500 nye boliger i bydelen, og sannsynligvis vil det bygges over 3000 til de neste ti årene. Sagene er allerede, og vil fortsette å være, Oslos tetttest befolkede bydel. Boligbygging og fortetting fører naturlig nok med seg flere innbyggere. Bydelen har de siste ti årene vokst med 8000 personer og har nå over 37 000 innbyggere. I følge Oslo kommunes befolkningsframskrivninger (2013-24) kan vi forvente å være 44 000 innbyggere i 2024.

Sagene bydel har blitt et meget attraktivt sted å bo, og den høye etterspørselen etter boliger fører til økte boligpriser. Kvadratmeterprisen har mer enn doblet seg de siste ti årene og bydelen har i løpet av denne perioden hatt en av de høyeste prisøkningene i Oslo.

Veksten – både i antall boliger, innbyggere og pris på leiligheter gjenspeiler seg i befolkningen på mange områder. Vi ser endringer i blant annet husholdningstyper, alderssammensetning, utdanningsnivå, helse, sysselsetting og inntektsnivå.

I korte trekk ser bydelens befolkning slik ut¹:

Alderssammensetning: Bydelen har endret seg fra å ha en stor eldrebefolkning til å ha mange unge voksne og mange barn. 55 % er nå i aldersgruppen 20-39 år. 8 % er barn under skolealder og 6 % barn og ungdom i alderen 6-19 år. 24 % er voksne i alderen 40-66 år. Kun 4 % er i alderen 67-79 år og 2 % er over 80 år.

Barn og unge: Vi har nå litt over 3000 barn i førskolealder, 1300 barn på barneskolen, 400 barn på ungdomsskolen og 650 unge i alderen 16-19 år. Alle aldersgruppene har vokst de siste årene i takt med befolkningsveksten generelt, men størst har veksten vært for den minste aldersgruppen, som har økt med 44 % siden år 2000.

Husholdningstyper: Mange i Bydel Sagene bor alene. 66 % av bydelens husholdninger er enslige, 18 % er par uten eller med voksne barn og 14 % er husholdninger med barn. Gjennomsnittlig i Oslo er 53 % enslige, 21 % par uten eller med voksne barn og 21 % er husholdninger med barn. Bydelen har med andre ord en større andel enslige og færre barnefamilier enn andre bydeler i Oslo.

Utdanningsnivå: 58 % av bydelens befolkning har høyere utdanning og dette er blant den høyeste andelen av Oslos bydeler. Gjennomsnittet i Oslo er 47 %. Her har det skjedd en stor endring de siste årene, og statistikken viser at det er flest med høy utdanning blant de unge voksne.

Inntektsnivå: Gjennomsnittlig inntekt blant bydelens innbyggere ligger litt under gjennomsnittet i Oslo. Inntekten til de under 40 år ligger litt høyere eller omtrent på gjennomsnittet, mens de fra 40 år og over ligger under gjennomsnittet.

---

¹ Statistikken er hentet fra Oslo kommunes Statistisk årbok 2013.

Sysselsetting: Sagene bydel har en høy andel innbyggere i jobb, på 73 %, mot 69 % som gjennomsnitt i Oslo. Dette henger sammen med at vi har en ung befolkning. Andelen personer på uførepensjon og uføretrygd går jevnt nedover.

Helse og forventet levealder: Statistikk om forventet levealder er en indikator som forteller oss om innbyggernes helse. Bydelens befolkning har i mange år ligget lavest i Oslo når det gjelder forventet levealder, både for menn og kvinner. Nå stiger imidlertid levealderen raskt. På ti år har levealderen til menn økt med fem år, fra 68 til 73 år, mens levealderen for kvinner har økt fra 78 til 79 år. Bydelen ligger fremdeles lavest i Oslo, men utviklingen går i riktig retning.

Innvandring: 25 % av bydelens innbyggere er innvandrere eller førstegenerasjons nordmenn. Andelen er under gjennomsnittet i Oslo, som er på 30 %. Det er en større andel barn i grunnskolealder som har bakgrunn fra et annet land enn for den voksne befolkningen.

Barnefattigdom: 22 % av bydelens barn regnes som fattige. Dette utgjør omtrent 870 barn. Til sammenlikning er gjennomsnittet i Oslo på 15 %.

Den demografiske endringen bydelen er under har mange positive sider, men skaper samtidig enkelte utfordringer. En konsekvens er at forskjellene mellom folk blir større, innen bl.a. bokvalitet, inntekt, utdanning, helse og muligheter for aktiv samfunnsdeltakelse.

Bydelen har Oslos høyeste tetthet av kommunale boliger, med ca. 2300 leiligheter. Kommunale leiligheter blir tildelt de i samfunnet som har lavest inntekt. Når bydelens innbyggere ellers blir rikere, fører det til at de som har minst blir mer synlige og forskjellene tydeliggjøres. Dette er spesielt viktig å ta tak i for barna, som møtes daglig i skole, barnehage og på fritida. Store forskjeller kan føre til at noen blir ekskludert fra deltakelse i fellesskapet.

Bydelen må følge med på utviklingen for å sikre at det tilbys de riktige tjenestene til befolkningen, slik at bydelen fortsetter å være et godt sted å bo for alle.

Bydelens seks hovedmål presenteres i den videre teksten, med en kort beskrivelse, delmål og strategier. I boksen under er hovedmålene oppsummert.

HOVEDMÅL

1. Bydel Sagene er et godt sted å leve.
2. Bydel Sagene er et godt sted å vokse opp.
3. Bydel Sagene har gode boliger for en mangfoldig befolkning.
4. Bydel Sagene har god kvalitet på tjenestene.
5. Bydel Sagene har dyktige ansatte.
6. Bydel Sagene har økonomisk handlingsrom.

1. BYDEL SAGENE ER ET GODT STED Å LEVE

Utfordringer og muligheter

Befolkningsveksten og fortettingen gir økt press på våre fellesområder. Dette ser vi i grøntområdene, på offentlige plasser og i trafikkbildet.

En femtedel av bydelens areal er friområder, men fordelt per person er det blant det minste i Oslo. Det blir sjeldent opprettet nye parker i indre by, så presset på og bruken av de eksisterende arealene blir stadig større. I Sandakerområdet, hvor det meste av den nye utbyggingen finner sted, er det mangel på offentlige friområder og møteplasser. Friområder er viktige for psykisk og fysisk helse, og vegetasjon gir oss en rekke miljøtjenester, bl.a. ved å dempe støy og renske luften. I tillegg til å arbeide for flere fellesområder, må bydelen utvikle og forbedre de områdene som finnes i dag. Dette fungerer samtidig som trygghetsskapende tiltak.

I utviklingen er det viktig å få medvirkning fra brukerne, slik at riktige tiltak blir gjennomført, og bydelen har gode tradisjoner og prosesser for dette.

Bydelen har i mange år vært Oslos kulturbydel, og dette arbeidet vil fortsettes. Sagene samfunnshus er en viktig møteplass og har kultur- og helsetilbud for alle aldre. I tillegg arbeider bydelen med å arrangere og støtte opp om en rekke kulturtilbud, som bl.a. konserter, teater og festivaler, på en rekke forskjellige arenaer.

Bydelens frivillige organisasjoner og enkeltpersoner er viktige for å skape liv mellom husene, i tillegg til at de gir en rekke tilbud for befolkningen. Bydelen vil fortsette sitt arbeid med å legge til rette for og samarbeide med frivilligheten.

Delmål

1. Alle har tilgang til gode møteplasser, rekreasjonsområder og grøntarealer.
2. Alle føler seg trygge i det offentlige rom.
3. Alle har muligheten til å drive med fysisk aktivitet.
4. Det er muligheter for medvirkning fra publikum i saker som angår nærmiljøet.
5. Alle har muligheten til å delta på og bidra til kulturaktiviteter og -tilbud.
6. Bydelen har en sterk frivillig sektor.

Strategier

1. I planprosesser for bygging av boliger, skoler og barnehager arbeides det for å sikre gode uteområder og tilgang på friområder.
2. Eksisterende aktivitetsområder og møteplasser som bydelen forvalter, oppgraderes.
3. Det sikres en god forvaltning av friområder. Parkene utvikles i en miljøvennlig og helsefremmende retning.
4. Barnehagens lekeområder åpnes for befolkningen utenom barnehagens åpningstid.
5. Det arbeides for å sikre trygge forhold for myke trafikanter.
6. Det arbeides for å få bedre belysning som et trygghetsfremmende tiltak.
7. Det legges til rette for åpne kulturaktiviteter som når et bredt spekter av befolkninger.
8. Bydelen stimulerer den frivillige innsatsen og samarbeider med frivillige organisasjoner.

2. BYDEL SAGENE ER ET GODT STED Å VOKSE OPP

Utfordringer og muligheter

Vi har fått mange flere barn i bydelen de siste årene, og denne utviklingen vil sannsynligvis fortsette. Bydelens tendens til økende sosioøkonomiske forskjeller vises spesielt godt blant barn og unge, da disse møtes jevnlig i barnehage, skole og fritidsaktiviteter.

Det er god barnehagedekning i bydelen og 90% av rundt 2300 barn i alderen 1-5 år går i barnehage. Barnehagen er en arena for å fremme inkludering, språklig og sosial mestring og er første ledd i utdanningsforløpet.

900 av barn og unge i bydelen (0-18 år), som utgjør ca. 18 %, bor i kommunale boliger. Rundt 150 av disse mottar barnevernstjenester.

Bydel Sagene har en overrepresentasjon av barne- og familiefattigdom i Oslo. Fattigdom skyldes i hovedsak lav yrkesdeltakelse. For å redusere konsekvensene av barnefattigdom er det viktig å komme i kontakt med utsatte barn, unge og deres familier så tidlig som mulig for å forebygge en uheldig utvikling. Strategier for å forbygge barne- og familiefattigdom er utarbeidet i egen handlingsplan for perioden 2013-2017, og er gjeldende for bydelens arbeid.

Bydelen tilrettelegger for barn og unges medvirkning. Barn og unges egne erfaringer og synspunkter er sentrale i utvikling og gjennomføring av tiltak og tjenester.

Delmål

1. Alle barn i bydelen har trygge og utviklende oppvekstvilkår.
2. Alle barn i bydelen har gode språklige og sosiale ferdigheter for å kunne få utdanning og en yrkeskarriere.
3. Barn og unge har muligheten til å delta i lokaldemokratiet.
4. Bydelen har full barnehagedekning.

Strategier

1. Alle 3-4-5 åringer har plass i barnehage. Alle førskolebarn har et tilbud som støtter god språklig og sosial utvikling.
2. Tverrfaglig innsats rettet mot utsatte familier prioriteres.
3. Alle barnefamilier med lav inntekt får bistand til å øke sine inntekter ved å komme i gang med kvalifisering og arbeid og avklare økonomiske rettigheter.
4. Det satses på tidlig intervensjon ved å sikre at barn og familier får riktig hjelp til riktig tid med riktig nivå på hjelpetiltakene.
5. Ungdom som står i fare for eller har falt ut av skolen får et samordnet tilbud om oppfølging med sikte på arbeid eller utdanning.
6. Barn og voksne som trenger det får helsefremmende veiledning og oppfølging når det gjelder fysisk og psykisk helse, familieplanlegging, kosthold og tannhelse.
7. Bydelen etablerer et langsiktig og strategisk samarbeid med idrettslag, frivilligsentraler og andre aktører i bydelen som bidrar til å skape idretts- og fritidsaktiviteter og kulturtilbud for barn og unge.
8. Barn og unge sikres medvirkning i saker som berører sine oppvekstvilkår, gjennom barnetråkk, ungdomshøring og barne- og ungdomsrådet.

3. BYDEL SAGENE HAR GODE BOLIGER FOR EN MANGFOLDIG BEFOLKNING

Utfordringer og muligheter

I bydelen finnes både private og kommunale boliger, men størstedelen av boligene som bygges i dag er private. Det er bystyret som tar endelig avgjørelse i reguleringsaker og som vedtar de overordnede føringer som gjelder for Oslo. Likevel har bydelen som høringsinstans i alle reguleringsaker en mulighet til å påvirke de beslutningene som tas, og kan med sin lokalkunnskap bidra med verdifull innsikt og initiativ.

Bydelen har et høyt "gjennomtrekk" av mennesker. Hele 22 % av bydelens innbyggere, nesten 8000 mennesker, flytter ut/inn av bydelen hvert år. Dette skyldes mye at bydelen har svært mange små boliger, slik at de som stifter familie og får barn ofte blir nødt til å flytte. I 2007 (revidert 2013) vedtok bystyret en norm som regulerer leilighetsstørrelser i nye bygg, som sikrer flere store boliger. Hensikten er å få en variert og stabil befolknings sammensetning.

Omtrent 2300 av bydelens husholdninger bor i kommunale boliger. En god del av beboerne i kommunale boliger er store brukere av bydelens tjenester. Mange av boligene er i dårlig stand og har behov for renovering og oppussing. En del av kommunens overordnede strategi er at boligene skal fordeles jevnere rundt om i byen, slik at det blir færre kommunale boliger på et sted. I tillegg har bydelen per i dag full dekning av boliger i forhold til etterspørselen fra de som oppfyller søknadskriteriene. Det er derfor meldt at en del av boligene i bydelen vil bli solgt i årene som kommer. Boligene skal både selges som hele boligblokker og seksjoneres (selges enkeltvis).

Delmål

1. Bydelen har gode og varierte boliger og bomiljøer, særlig for vanskeligstilte på boligmarkedet.
2. Bydelen sikrer nødvendig tilgang til gode boliger og bomiljø.
3. Bydelen har stabile bomiljøer.

Strategier

1. Det utarbeides en strategisk eiendomsplan i samarbeid med Boligbygg.
2. Det sikres bærekraftige bomiljøer i bydelens kommunale boliger gjennom seksjonering.
3. Dersom det selges kommunale boligblokker samarbeides det med kjøper om hvordan eiendommen kan bidra til et godt nærmiljø.
4. Boligtrappmodellen benyttes for utvikling av tiltak som fører til at beboere som har behov for kommunale tjenester har mulighet til å bli mest mulig selvstendige.
5. Det igangsettes koordinert innsats og bo- og nærmiljøtiltak for beboere i utsatte områder.
6. Det avgis uttalelser i byutviklingsaker med formål å sikre boligområder av god kvalitet og en stabil befolkningsmasse.

4. BYDEL SAGENE HAR GOD KVALITET PÅ TJENESTENE

Utfordringer og muligheter

De nye innbyggerne krever andre tjenester enn tidligere og stiller nye og økende krav til kvalitet og informasjon. Vi ser også en tendens til at det blir flere enkeltbrukere med store bistandsbehov.

Bydelens tjenester må utvikles for å møte den endringen vi er under, slik at vi når innbyggerne med de riktige tjenestene.

For å møte fremtidige behov med bydelens begrensede ressurser må det jobbes med forebyggende arbeid gjennom å fokusere på selvstendighet, mestring og trygghet.

Samhandlingsreformen medfører nye og endrede oppgaver for bydelene, noe som igjen stiller store krav til faglig utviklingsarbeid og systematisk kvalitetssikring av tjenestene.

Bydelen skal ha fokus på etikk og holdninger blant ansatte som vil kunne styrke tjenestene og bydelens omdømme. God kvalitet og godt omdømme oppstår i møtet mellom bruker og ansatt.

I bydelens tjenester møter ansatte ulike problemstillinger, særlig knyttet til brukere med sammensatte behov for tjenester og utsatte barn og deres familier. Det er derfor et stadig behov for økt kompetanse.

Delmål

1. Bydelens innbyggere har tilgang til de tjenestene de trenger.
2. Riktige tjenester gis til brukerne til rett tid.
3. Innbyggerne har god og riktig informasjon om tjenestetilbudet i bydelen.
4. Brukere med behov for sammensatte og koordinerte tjenester mottar et samordnet tjenestetilbud.
5. De ansatte møter brukerne med respekt, redelighet og engasjement.
6. Bydelen har kunnskapsrike og handlingsdyktige ledere, som sammen med de ansatte skaper utvikling, engasjement og kvalitet i tjenesten.
7. Brukere opplever trygghet i eget hjem.

Strategier

1. Det gjennomføres jevnlige evalueringer og brukerundersøkelser, for å måle kvaliteten på tjenestene og få kunnskap om hvilke satsninger som bør styrkes og videreføres.
2. Det etableres strukturer for å kunne samarbeide på tvers av tjenestestedene.
3. Det utvikles og implementeres en omsorgstrapp for utsatte grupper.
4. Bydelen deltar aktivt i programmer for utvikling av velferdsteknologiske løsninger.

5. BYDEL SAGENE HAR DYKTIGE ANSATTE

Utfordringer og muligheter

For å opprettholde høy kvalitet på tjenestene i en bydel i endring, kreves det at bydelen som organisasjon har dyktige ansatte til å utføre oppgavene. Befolkningsendringen utløser høye krav til kompetanse og erfaring, da de ansatte i økende grad skal løse komplekse oppgaver, og ha fokus på samhandling og samarbeid med andre instanser. I tillegg øker presset på økonomien og krav om effektivitet. Det er viktig å skape et miljø som de ansatte trives i, og holde sykefraværet på et lavt nivå.

Bydelen har de siste årene vært en ivrig deltaker i nasjonale og internasjonale prosjekter. Gjennom samarbeid med andre byer og steder blir vi kjent med gode eksempler, kompetanse og erfaringer som kan overføres til de utfordringsområdene bydelen står overfor. Bydelen har utarbeidet en egen strategi for det internasjonale arbeidet.

Delmål

1. Bydelens ansatte har faglig kompetanse til å møte komplekse oppgaver.
2. Bydelens ansatte trives i jobben sin.
3. Bydelens ansatte samarbeider på tvers av avdelinger.

Strategier

1. Det gis gode muligheter for kompetanseheving.
2. Det sørges for gode rekrutteringsprosesser som sikrer rett kompetanse.
3. Bydelen markedsføres som en interessant arbeidsplass, bl.a. gjennom god informasjon på bydelens internettsider, sosiale medier og gjennom ansatte.
4. De ansattes kompetanse innen tverrfaglig arbeid og bærekraft styrkes.
5. Det rekrutteres lærlinger.
6. Det arbeides aktivt med arbeidsmiljø og HMS.

6. BYDEL SAGENE HAR ØKONOMISK HANDLINGSROM

Utfordringer og muligheter

Bydel Sagene vil de nærmeste årene oppleve fortsatt reduksjon i antall eldre. Antall kommunale boliger vil bli redusert og de generelle levekårene vil nærme seg byens gjennomsnitt. Denne utviklingen gjør at bydelens rammer vil bli redusert, da tildelingen fra kommunen sentralt er basert på sosioøkonomiske kjennetegn ved befolkningen. I tillegg forventes generelle kutt i bydelsrammene de kommende år.

Det er en utfordring for bydelen, siden vi må kunne tilby befolkningen de tjenestene de har krav på, samtidig som vi arbeider forebyggende og skaper gode bomiljøer. Det er derfor viktig at bydelen er forberedt på de reduksjonene som vil komme, og er organisert på en måte som gjør at vi kan nå de målene vi har satt oss – tross økonomiske begrensninger.

I arbeidet med å dimensjonere tjenestene i forhold til endringene i befolkningen og brukergruppene, må bydelen søke virkemidler og samarbeidsrelasjoner med aktører som arbeider med samfunnsinnovasjon og sosialt entreprenørskap.

Bydelen har god tradisjon på å søke om eksterne midler for å få gjennomført spesielle tiltak i tjenestestedene. Dette arbeidet må videreføres i årene fremover.

Delmål

1. Bydelen er i økonomisk balanse innen utgangen av 2015.
2. Bydelen har god kostnadskontroll og forutsigbare økonomiske rammer.
3. Bydelen har til enhver tid økonomi til å levere lovpålagte tjenester av tilfredsstillende kvalitet.

Strategier

1. Bydelen utvikler en hensiktsmessig og effektiv organisering. Blant tiltak som kan nå dette målet, vurderes også egenorganisasjon av tjenester.
2. Dimensjoneringen av og nivået på tjenestene tilpasses endringer i brukergruppene og bydelens rammer.
3. Det gis god informasjon til de ansatte og publikum om bydelens økonomiske situasjon.
4. Det søkes aktivt etter eksterne midler som kan bidra til finansiering av prosjekter innen de forskjellige tjenestestedene.